

Kameravalvontajärjestelmän palvelun hankinta

Ympäristölautakunta 16.12.2025 § 120

Valmistelu

Tilapalvelupäällikkö Virpi Mäki-Iso

Kemin kaupungin ympäristötoimiala on julkaissut tarjouspyynnön cloudian dynaamisessa hankintajärjestelmässä, sisäisessä kilpailutuksessa (Hansel), Luokka 3, turvallisuustekniikka, järjestelmät ja laitteet 2024-2030, Kamerajärjestelmät palveluna.

Tarjoukset avattiin 1.12.2025 ja tarjouspyyntöön saatiin neljä (4) tarjousta.

Saatujen tarjousten ja tarjouspyynnön aikana jätettyjen kysymysten perustella todettiin tarjouspyynnössä olevan virheellisyyksiä, määrittelyissä puutteita ja tulkinnanvaraisuuksia.

Hankintalain 125 §:n mukaan hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä. Tarjouspyynnössä ollut virheellisyys ja puute on olennainen ja voi vaikuttaa tarjoajien tasapuoliseen kohteluun, joten keskeytys on perusteltua.

Asiakirjojen julkisuudesta annetun lain (621/1999) 24 §:n 1 momentin 17 kohdan perusteella tarjousasiakirjat ovat salaisia siihen saakka, kunnes hankintayksikkö on tehnyt uuden hankintamenettelyn.

Keskeytyspäätöksen jälkeen ympäristötoimiala julkaisee tarjouspyynnön uudelleen korjattuna versiona. Hankintapäätös tuodaan lautakunnan päätettäväksi.

Esittelijä

Ympäristöjohtaja Mika Grönvall

Päätösehdotus

Lautakunta päättää keskeyttää Kameravalvontajärjestelmät palveluna hankintamenettelyn ja oikeuttaa tilapalvelupäällikön tekemään keskeytysilmoituksen tarjouspyyntöjärjestelmään. Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Lautakunta päätti keskeyttää Kameravalvontajärjestelmät palveluna hankintamenettelyn ja oikeutti tilapalvelupäällikön tekemään keskeytysilmoituksen tarjouspyyntöjärjestelmään. Pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Ympäristölautakunta 30.06.2026 § 61

Valmistelu

Tilapalvelupäällikkö Virpi Mäki-Iso ja sähköistysvastaava Jukka Kesonen

Kemin kaupungin ympäristötoimiala on julkaissut tarjouspyynnön cloudian dynaamisessa hankintajärjestelmässä, sisäisessä kilpailutuksessa (Hansel), Luokka 3, turvallisuustekniikka, järjestelmät ja laitteet 2024-2030, Kamerajärjestelmät palveluna.

Kameravalvontajärjestelmä on kilpailutettu kokonaispalveluna eli palveluntuottaja toimittaa kameravalvontajärjestelmän asennettuna ja huolehtii järjestelmään liittyvien laitteiden vikadiagnostiikasta, ylläpidosta ja korjauksista.

Tarjoukset avattiin 18.6.2026 ja tarjouspyyntöön saatiin kuusi (6) tarjousta. Tarjousvertailu liitteenä.

Sähköistysvastaava Jukka Kesonen ja ICT-asiantuntija Timo Laapotti ovat tarkastaneet tarjousten sisällön vastaavan tarjouspyyntöä.

Tarjousvertailu esitellään kokouksessa.

Esittelijä	Ympäristöjohtaja Mika Grönvall
Päätösehdotus	Lautakunta päättää valita kameravalvontajärjestelmän palvelun tuottajaksi halvimman hinnan jättäneen palveluntuottajan.
Päätös	Lautakunta päätti valita kameravalvontajärjestelmän palvelun tuottajaksi halvimman hinnan jättäneen palvelun tuottajan Certego Oy:n.

Ympäristölautakunta 15.09.2026
633/02.08.00/2025

Valmistelu	Kaupunginjuristi Kristian Lindberg, Tilapalvelupäällikkö Virpi Mäki-Iso, sähköistysvastaava Jukka Kesonen, ICT asiantuntija Timo Laapotti
	Ympäristölautakunta on 30.6.2026 § 61 tekemällään hankintapäätöksellä valinnut Certego Oy:n tarjouksen.

Hankintayksikölle saapuneet hankintaoikaisut

Caverion Suomi Oy on 2.7.2026 ensimmäisen kerran toimittanut hankintaoikaisuvaatimuksen koskien ympäristölautakunnan hankintapäätöstä. Caverion Suomi Oy on tällöin vaatinut, että hankintayksikkö hylkää Certego Oy:n tarjouksen tarjouskilpailusta poikkeuksellisen alhaisen hinnan takia, ja että tarjouskilpailun voittajaksi valitaan edullisimman vaatimukset täyttävän tarjouksen jättänyt Caverion Suomi Oy. Hankintaoikaisuvaatimuksen mukaan voittaneen tarjoajan tarjous on hankintalaissa tarkoitetulla tavalla hinnaltaan poikkeuksellisen alhainen tarjous. Hankintaoikaisuvaatimuksen mukaan erittäin todennäköisesti tarjouksen sisältö ei täytä tarjouspyynnön ja kilpailutuksen aikana esitettyjen tarkentavien kysymysten sisältöä ja vaatimuksia.

Caverion Suomi Oy on 10.7.2026 ja 14.7.2026 täydentänyt hankintaoikaisuvaatimustaan teknisen vaatimuksen osalta. Hankintaoikaisuvaatimuksessa on ensisijaisesti vaadittu, että hankintayksikkö korjaa hankintaoikaisuna tekemänsä hankintapäätöksen hankintalain 74.1 §:n nojalla sulkemalla Certego Oy:n tarjouksen tarjouspyynnön vastaisena tarjouskilpailusta ja valitsemalla Caverion Suomi Oy:n tarjouskilpailun voittajaksi. Caverion Suomi Oy vaatii toissijaisesti, että hankintayksikkö keskeyttää hankintamenettelyn ja

pidättäytyy hankintasopimuksen allekirjoittamisesta, kunnes oikaisupyyntö on ratkaistu.

Caverion Suomi Oy katsoo, ettei voittaneen tarjoajan tarjous ole täyttänyt tarjouspyynnön vähimmäisvaatimuksia. Hankintaoikaisuvaatimuksen mukaan voittaneen tarjoajan hintaliitteessä tarjoama kameramalli ei julkisesti saatavilla olevien tuotetietojen perusteella täytä vaatimusta "Auto iris", sillä kameramallissa on "Fixed iris". Hankintaoikaisuvaatimuksen mukaan Auto iris -kamerassa kameran iris eli aukko säätyy automaattisesti valaistusolosuhteiden mukaan. Fixed iris kamerassa iris eli aukko on kiinteä, eikä säädy valaistuksen mukaan. Fixed iris -kamera ei siten sovellu olosuhteisiin, joissa valaistus vaihtelee, kuten ulko-olosuhteisiin. Hankintaoikaisuvaatimuksen mukaan Auto iris -kamera on teknisesti kehittyneempi ratkaisu ja siten myös kalliimpi, koska se vaatii lisäkomponentteina mm. ohjauselektroniikkaa ja tarkempaa optiikkaa.

Caverion Suomi Oy:n hankintaoikaisuvaatimukset ovat kokonaisuudessaan liitteenä.

Vaiscom Oy on 22.7.2026 hankintayksikön kirjaamoon saapuneella viestillä vaatinut hankintaoikaisun käynnistämistä. Vaiscom Oy on täydentänyt vaatimustaan saman päivän aikana. Vaiscom Oy:n hankintaoikaisuvaatimuksessa on muun ohella todettu, ettei voittaneen tarjoajan kameramalli täytä vaatimusta Auto iris osalta, sillä tarjottu malli on Fixed iris.

Vaiscom Oy:n hankintaoikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan liitteenä.

Hankintaoikaisuvaatimuksen käsittelyn edellytykset

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 132 §:ssä säädetään hankintaoikaisun tekemisestä. Sen mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (hankintaoikaisu), jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Caverion Suomi Oy:n hankintaoikaisuvaatimus on saapunut hankintalaissa säädettyssä määräajassa ja siten tutkittava.

Vaiscom Oy:n hankintaoikaisuvaatimus sen jälkeen, kun hankintaoikaisuvaatimukselle säädetty määräaika on päättynyt. Määräaika hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle on ollut 16.7.2026. Hankintaoikaisuvaatimusta ei ole tehty määräajassa, joten se tulee jättää tutkimatta.

Asianosaisten kuuleminen

Hallintolain 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Hankintayksikkö on varannut Certego Oy:lle tilaisuuden lausua Caverion Suomi Oy:n hankintaoikaisuvaatimuksesta sekä hankintaoikaisuvaatimuksen täydennyksistä. Certego Oy:n lausuma on toimitettu hankintayksikölle asetetun määräajan jälkeen.

Certego Oy on lausumassaan todennut, ettei tarjotun kameramallin osalta tarjouspyynnössä asetettu vähimmäisvaatimus Auto iris -ominaisuudesta ei täyty ja tältä osin Caverion Suomi Oy:n esittämä havainto pitää paikkansa. Certego Oy:n on samalla kuitenkin todennut, että kyseessä on nykyaikainen ja laadukas kameramalli, joka täyttää muut tarjouspyynnössä asetetut tekniset vaatimukset. Lausuman mukaan kamera on suunniteltu sekä sisä- että ulkokäyttöön, ja sen ominaisuudet, kuten WDR- ja LightHunter-teknologia, mahdollistavat laadukkaan kuvan myös vaihtelevissa valaistusolosuhteissa.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa esitettyjen väitteiden arviointi

Selvitys tarjouksen hinnoittelusta

Hankintayksikkö on pyytänyt Certego Oy:ltä täsmennystä tarjouksen hinnoitteluun liittyen ennen hankintapäätöksen tekemistä. Hankintayksikkö on pyytänyt tarjoajaa täsmentämään, sisältääkö tarjoajan antamat hinnat kaikki tarjouspyynnössä ja sen liitteissä määritetyt vaatimukset.

Certego Oy on vastannut täsmennyspyyntöön, että heidän hintansa sisältää ja täyttää kysytyt ja määritellyt vaatimukset. Vastauksessa on muun ohella todettu hintaliitteen K6 sisältävän kameran.

Hankintayksikkö on vielä pyytänyt Certego Oy:ltä lisätäsmennystä tarjoajan antaman vastauksen johdosta. Tarjoajaa on pyydetty täsmentämään, kattaako K6 hinta myös kameroiden vaihdon uuteen jos/kun ne tulevat käyttöikänsä päähän, ja kattaako kohtaan KAP1 annettu hinta kaikki järjestelmään liittyvät palvelimet, lisenssit, käyttöjärjestelmät ja ohjelmistot pyydetysti.

Certego Oy on lisäselvitykselle asetetun määräajan jälkeen vastannut viitaten aiempaan vastaukseen ja todennut tarjouksen sisältävän kyseiset komponentit ja KAP1 hinnoittelu on kamerakohtainen.

Hankintayksikkö on pyytänyt voittaneelta tarjoajalta selvityksen tarjouksen hinnoittelusta ennen tarjousvertailun ja hankintapäätöksen tekemistä ja katsonut selvityksen riittäväksi. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan hankintayksiköllä on harkintavaltaa sen suhteen, arvioiko se tarjouksen toisia tarjouksia alhaisemman hinnan merkitsevän mahdollista perustetta tarjouksen hylkäämiselle. Hankintayksikkö ei ole ylittänyt harkintavaltaansa arvioidessaan selvityksen olleen riittävä ja katsoessaan, ettei asiassa ole ollut perustetta voittaneen tarjoajan tarjouksen hylkäämiselle. Hankintayksiköllä ei ole ollut aihetta epäillä, etteikö voittanut tarjoaja kykenisi toteuttamaan hankintaa tarjotulla hinnalla. Hankintayksiköllä ei ole myöskään ollut mitään syytä epäillä, etteikö voittanut tarjoaja noudattaisi hankintasopimusta toteuttaessaan ympäristö-, sosiaali- ja työoikeudellisia velvoitteitaan.

Voittaneen tarjouksen tarjouspyynnön mukaisuus

Hankintayksikkö toteaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tarjoaja kantaa vastuun siitä, että sen tarjous on tarjouspyynnön sisällöltään selvinä pidettävien vaatimusten mukainen. Tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaate edellyttää, että tarjouksia arvioidaan lähtökohtaisesti sellaisina kuin ne on toimitettu hankintayksikölle tarjousten jättämiselle asetetussa määräajassa. Oikeuskäytännössä on niin ikään vakiintuneesti katsottu, että hankintayksiköllä on lähtökohtaisesti oikeus luottaa siihen, mitä tarjoaja on tarjouksessaan ilmoittanut, ellei sillä ole perusteltua syytä muuta epäillä (esim. MAO:851/17, MAO:585/20, MAO:H263/2021, MAO:587/2024). Sama oikeusohje on vahvistettu myös korkeimman hallinto-oikeuden ennakkopäätöksessä (KHO 2020:39).

Hankintayksikön tarjouspyynnön kohdassa "Hankinnan kohteen kriteerit" hankintayksikkö on asettanut hankinnan kohdetta koskevat vähimmäisvaatimukset. Hankintayksikkö toteaa, että Certego Oy on vastatessaan kohtaan "*Kameroiden ominaisuudet/vaatimukset on kuvattu tarjouspyynnön liitteessä "Hintalomake". Tarjotut kamerat täyttää vaatimukset.*" vastannut tarjouksessaan "Kyllä". Lisäksi voittanut tarjoaja on vastatessaan kohtaan "*Jättäessään tarjouksen tarjoaja vakuuttaa, että tarjottujen hintojen mukaiset palvelut täyttävät kaikki tarjouspyynnössä ja sen liitteissä esitetyt vähimmäisvaatimukset.*" vastannut tarjouksessaan "Kyllä". Hankintayksiköllä on ollut oikeus luottaa näihin Certego Oy:n ilmoittamiin tietoihin.

Hankintayksikön tarjouspyynnön liitteessä "Hintalomake" on kameroiden kuvauksessa (välilehti "Kameravalvontajärjestelmät" kohta "K6 Kupukamera sisä/ulko 3") lueteltu kameroiden ominaisuuksia, joista yksi on ollut mainittu Auto iris. Tarjoajia on pyydetty täydentämään hintalomakkeeseen tarjotun tuotteen merkki/malli. Certego Oy on ilmoittanut tarjouksensa hintalomakkeessa tarjoamansa kameran mallin sekä samalla vakuuttanut, että tarjottu tuote ja palvelu täyttää sille asetetut vähimmäisvaatimukset (hintalomakkeen välilehti "Kameravalvontajärjestelmät" kohta "Ohje Tarjoajalle"). Hankintayksiköllä on ollut oikeus luottaa tähän Certego Oy:n antamaan vakuutukseen.

Lisäksi hankintayksikkö toteaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan hankintalaissa säännellyn tarjouskilpailumenettelyn lähtökohtana on, että tarjousta arvioidaan ainoastaan siitä ilmenevien tietojen perusteella. Tarjoaja vastaa tarjouksensa sisällöstä, ja tarjouksia arvioidaan niistä ilmenevien tietojen perusteella (esim. MAO:124/15, MAO:577/17, MAO:H189/2022).

Hankintayksikön tarjouspyynnön liitteessä "Hintalomake" tarjoajia on pyydetty ilmoittamaan ainoastaan tarjoamansa kameran malli. Muuta teknistä erittelyä kameranmallin ominaisuuksista ei ole pyydetty toimittamaan. Certego Oy:n tarjouksesta ei ole ilmennyt mitään sellaista, että hankintayksiköllä olisi ollut aihetta epäillä sen tarjouspyynnön mukaisuutta. Certego Oy on lisäksi vahvistanut tarjouksensa tarjouspyynnön mukaisuuden, kun hankintayksikkö on pyytänyt Certego Oy:ltä täsmennystä tarjouksensa hinnasta.

Hankintayksikön ei voida edellyttää tarkistavan jokaisen tarjoukseen kuuluvan elementin tarkkoja teknisiä tietoja etenkin tilanteessa, jossa tarjoajalta on tarjouslomakkeella pyydetty kokonaishintaa tarjouspyynnön mukaisesta kokonaisuudesta, ja tarjoaja on lomakkeella nimenomaisesti vahvistanut tarjouksensa tarjouspyynnön mukaisuuden. Hankintayksikkö ei ole tiennyt, eikä sen ole myöskään voitu edellyttää tietävän yksittäisen valvontakameramallin teknisiä tietoja.

Kuten edellä Certego Oy:n antamasta lausumasta ilmenee, voittaneen tarjouksen kameramalli ei tosiasialla täytä tarjouspyynnössä asetettua vähimmäisvaatimusta Auto iriksen osalta. Hankintayksikkö ei kuitenkaan ole hankintapäätöstä tehdessään tätä tiennyt. Voittanut tarjoaja on tarjouslomakkeella sekä vielä ennen hankintapäätöksen tekemistä antamassaan selvityksessä useaan otteeseen vakuuttanut hankintayksikölle, että sen tarjous on tarjouspyynnön mukainen. Hankintasopimusta ei kuitenkaan ole vielä solmittu voittaneen tarjoajan kanssa. Asiassa kysymys ei siten ole siitä, että hankintasopimus olisi solmittu sellaisesta kameramallista, joka tosiasialla ei ole ollut tarjouspyynnön mukainen (ks. KHO 2020:39).

Johtopäätökset

Hankintayksikkö katsoo, että kun voittanut tarjoaja on sitoutunut tarjouksessaan tarjouspyynnön vaatimusten täyttymiseen, hankintayksikkö ei ole menetellyt hankintasäännösten vastaisesti sen arvioidessa, että voittaneen tarjoajan tarjous on ollut tarjouspyynnön mukainen. Hankintapäätös on tehty hankintalain mukaisesti eikä hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä ole esittänyt sellaisia hankintalakiin perustuvia syitä, joiden vuoksi päätöstä tulisi muuttaa. Edellä esitetyillä perusteilla Caverion Suomi Oy:n tekemä hankintaoikaisuvaatimus ei siten anna aihetta korjata hankintapäätöstä. Näin ollen esitettyjen perusteluiden mukaisesti hankintaoikaisuvaatimus tulee hylätä.

Esittelijä

Ympäristöjohtaja Mika Grönvall

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta päättää

1. jättää Vaiscom Oy:n hankintaoikaisuvaatimuksen tutkimatta myöhässä saapuneena ja
2. hylätä Caverion Suomi Oy:n hankintaoikaisuvaatimuksen edellä esitetyin perustein.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös